

ÎNCHEIERE

Sedința publică din data de 23 noiembrie 2016

Completul compus din:

PREȘEDINTE

Judecător

Grefier

Pe rol, judecarea apelului declarat de apelanta intimată, împotriva sentinței civile nr./21.04.2016 pronunțată de în dosarul nr., în contradictoriu cu intimații

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns av., în substituție pentru avocat, reprezentând pe intimații contestatori, lipsind apelanta-intimată.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier, care învederează instanței că s-a depus la dosar punctul de vedere al apelantei intimată, cu privire la admisibilitatea sesizării ICCJ.

Av. pentru intimații contestatori arată că își menține concluziile formulate anterior în sensul că apreciază că nu sunt întrunite cumulativ condițiile de admisibilitate impuse de disp.art. 519 NCPC, textul de lege fiind clar, menționând căror categorii de pensionari se aplică și consideră inadmisibilă sesizarea.

Instanța, având în vedere că apelanta intimată și-a exprimat în scris punctul de vedere cu privire la admisibilitatea sesizării ICCJ și că apărătorul contestatorilor și-a menținut punctul de vedere exprimat la termenul anterior, a trecut la deliberări asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 1 alin.1 și 2 din Legea nr. 125/2014, în sensul exonerării de la restituire a debitelor constituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii, reprezentând sume încasate cu titlu de pensie, în baza unor hotărâri judecătorești executorii, care au fost desființate în căile de atac.

CURTEA

I Asupra admisibilității sesizării

În raport de dispozițiile art. 519 din NCPC, constată admisibilă sesizarea, ICCJ Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin.1 și 2 din Legea nr. 125/2014, având în vedere următoarele considerente:

Potrivit dispozițiilor Art. 1 alin.1 din Legea nr. 125/2014 "debitele constituite sau care urmează a fi constituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii privind la data intrării în vigoare a prezentei legii, reprezentând sume încasate necuvenit cu titlu de pensie, indemnizație socială pentru pensionari și indemnizație pentru însoțitor, nu se recuperează".

Potrivit Art.1 alin.2" sumele cu titlu de pensie, indemnizație socială pentru pensionari și indemnizație pentru însoțitor provenite din debite și recuperate de la pensionari începând cu 01.01.2011 și până la data intrării în vigoare a prezentei legi se restituie eşalonat, pe o perioadă de 5 ani calendaristici, începând de la data de 01.01.2015, prin plăți anuale egale".

Soluționarea prezentului litigiu depinde de rezolvarea următoarei probleme de drept:

1 Dacă dispozițiile art. 1 alin.1 și 2 din Legea nr. 125/2014 pot fi interpretate în sensul că exonerează de la restituire debitele, constituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii, reprezentând sume încasate cu titlu de pensie în baza unor hotărâri judecătorești executorii, desființate în căile de atac.

2. Problema de drept care face obiectul sesizării este nouă, asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

II. Expunerea succintă a procesului:

La data de 29.05.2015, reclamantul au chemat în judecata pe parata, solicitând instanței ca, prin sentința ce se va pronunța, aceasta să fie obligată să emită decizii de scutire de la plata debitelor conform art. 1 și art. 3 din Legea nr. 125/2014, iar în temeiul disp. art.16,18 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 125/2014, coroborate cu dispozițiile art. 1 alin 2 și 3 din Legea nr. 125/2014 să restituie sumele constituite cu titlu de debit în sarcina lor, a căror recuperare a început în luna noiembrie 2012.

Au arătat că prin sentința nr. /02.04.2012 pronunțată în dos nr. intimata a fost obligată „să repună în plată pensiile de serviciu emise pentru contestatori conform deciziilor de pensionare emise în baza dispozițiilor Legii 223/2007, precum și să plătească diferențele dintre pensia încasată conform prevederilor OUG 59/2011 și Legii 119/2010 și pensia de serviciu stabilită conform dispozițiilor Legii 223/2007 începând cu 1.08.2011 și până la punerea în executare a hotărârii judecătorești.”

Ulterior, prin decizia Curții de Apel nr., a fost admis recursul și s-a modificat sentința în sensul respingerii contestației.

La data de 28.09.2012, pârâta a emis decizii de recuperare a sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale și a trecut la executarea silită a acestora.

La data de 01.10.2014 a intrat în vigoare Legea 125/2014 privind scutirea de la plată a unor debite provenite din pensii, iar reclamantul consideră că le sunt aplicabile dispozițiile art. 1 alin 1, 2 din Legea nr. 125/2014. Au apreciat de asemenea că le sunt aplicabile și disp. art.3 din Legea nr. 125/2014, conform căreia "scutirea de la plată a debitelor, precum și restituirea prevăzută la art. 1 alin 2 a prezentei legi, se aplică indiferent de categoria de pensie de care beneficiază la momentul constatării existenței debitelor.”

Prin sentința civilă nr.....21.04.2016 pronunțată de Tribunalul, a fost admisă acțiunea, fiind obligată pârâtasă emită reclamanților decizii de scutire de la plata debitelor cu care s-au aflat în evidența acestora la data de 01.10.2014.

A fost obligată pârâta să restituie sumele reținute cu titlu de debit reclamanților: în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012; în temeiul deciziei nr...../28.09.2012.

A fost obligată pârâta la plata către fiecare reclamant la plata sumei de câte 100 lei, cheltuieli de judecată.

Prima instanță a reținut că, prin sentința nr. /02.04.2012 pronunțată de Tribunalulîn dosarul nr. /3/2011, pârâta a fost obligată să repună în plată pensiile de serviciu ale reclamanților conform deciziilor de pensionare emise în baza dispozițiilor Legii nr.223/2007, precum și să plătească diferențele dintre pensia încasată conform OUG nr.59/2011 și Legii nr.119/2010 și pensia de serviciu stabilită conform disp. Legii nr. 223/2007 începând cu data de 01.08.2011 și până la punerea în executare a hotărârii judecătorești.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel a fost admis recursul pârâtei și a modificat sentința în sensul respingerii contestației formulate.

Apelanta critică sentința în sensul că în mod eronat prima instanța a considerat faptul că expunerea de motive care a stat la baza elaborării Legii nr. 125/2014 constituie un argument pentru a dispune scutirea reclamanților de la plată

Debitele constituite în sarcina contestatorilor nu a fost constituite în baza disp.art.107 din Legea nr.263/2010, ca diferențe între sumele stabilite și sume legal cuvenite din eroarea de stabilire a

Acestea au fost stabilite ca urmare a deciziei Curții de Apel, prin care s-a stabilit în mod irevocabil că nu li cuvin sumele reprezentând pensie de serviciu.

Prin deciziile emise în luna iulie 2012 a pus în executare sentința nr...../02.04.2012, sentință executorie, iar ulterior această sentință a fost desființată de Curtea de Apel prin decizia nr...../19.09.2012.

Urmare a anulării deciziilor de punere în executare a hotărârii judecătorești, a emis decizii de debit și a trecut la executarea silită a debitorilor.

Dispozițiile Legii nr.125/2014 nu sunt aplicabile în această situație, având în vedere faptul că debitele provin din punerea în executare a unor hotărâri judecătorești executorii, ulterior casate de instanța de recurs.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. În ceea ce privește admisibilitatea sesizării ICCJ București, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, apelanta arată că nu este îndeplinită una din condițiile prevăzute de art.519 NCPC, în sensul că de chestiunea de drept care se cere a fi lămurită nu depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată.

Așadar, chiar dacă ICCJ ar aprecia că prevederile art.1 alin.1 și 2 din Legea 125/2014 sunt aplicabile și debitelor reprezentând sume încasate cu titlu de pensie în baza unor hotărâri judecătorești executorii desființate în calea de atac, nu ar fi îndeplinită condiția prevăzută de art.2 din Normele de aplicare ale Legii nr. 125/2015, respectiv drepturile de pensie pentru care este constituit debitul nici nu se aflau în plată, nici nu erau suspendate de la plată și nici nu erau cuvenite la data de 01.10.2014 inclusiv.

În ceea ce privește obiectul chestiunii de drept pus în discuție, respectiv modul de interpretare și aplicare a prevederilor art.1 alin.1 și 2 din Legea nr.125/2014, referitor la natura debitelor reprezentând sumele încasate cu titlu de pensie în baza unor hotărâri judecătorești executorii, care au fost desființate în calea de atac, consideră că acest gen de debite nu fac obiectul Legii nr.125/2014.

Astfel, trebuie avut în vedere scopul pentru care a fost elaborată Legea nr.125/2014, acela de a amnistia acele debite provenite din erori de calcul ale sistemului public de pensii, ori în cauza de față nu suntem în prezența unor asemenea erori, ci în situația respectării unor prevederi legale referitoare la punerea în executare a unor sentințe executorii. Apreciază ca dacă o astfel de cauză ar fi considerată că intră sub incidența Legii 125/2014, se încalcă atât scopul și finalitatea acestei legi.

De asemenea, a solicitat să se rețină că prevederile art.1 alin.1 și 2 din Legea 125/2014 nu pot fi aplicabile debitelor provenite din punerea în executare a unor hotărâri judecătorești executorii desființate în calea de atac întrucât s-ar încălca scopul și finalitatea unui proces civil, cel care câștigă litigiul ar ieși în pierdere chiar dacă soluția definitivă îi este favorabilă deoarece, prin respectarea prevederilor legale referitoare la hotărârile judecătorești executorii și aplicarea prevederilor Legii nr.125/2014 ar fi prejudiciat, fiind în imposibilitatea de a recupera acest prejudiciu.

De asemenea a precizat că în cazul unor astfel de litigii, în care soluția instanței de fond este executorie, partea care a pierdut în fața instanței de fond, dacă nu pune în executare o astfel de sentință este pasibilă de a fi executată silit, ajungând să nu fie respectate nici prevederile privind întoarcerea executării, așa încât apreciem că legiuitorul nu a dorit să încurajeze nerespectarea unor prevederi legale exprese(art.448 CPC, 723 CPC) și nici nu a dorit să încurajeze încălcarea unor drepturi constituționale(art.129 din Constituție).

2. În ceea ce privește admisibilitatea sesizării ICCJ București, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, intimații contestatori prin avocat, au depus la dosar punctul de vedere , arătând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate impuse de dispozițiile art. 519 NCPC în vederea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept de care depinde soluționarea prezentei cauze.

Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010, "Dacă, în cursul judecătii, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată".

Așadar, legiuitorul, în cuprinsul articolului anterior menționat, a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, după cum urmează: existența unei cauze în curs de judecată, în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecătii să se afle în competența legală a unui complet judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza; o chestiune de drept cu caracter de noutate și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare; ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată.

Procedând la o analiză asupra admisibilității sesizării, se poate constata că primele două condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât, legal investită cu soluționarea unui recurs împotriva Hotărârii nr. /21.04.2016, dată în judecata unei contestații privind alte drepturi de asigurari sociale, urmează să pronunțe o hotărâre judecătorească definitivă, potrivit art. 634 alin. (1)5 din Codul de procedură civilă .

Este îndeplinită și condiția de admisibilitate privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată,

Condiția necesară pentru declanșarea mecanismului procedural, referitoare la existența unei chestiuni de drept noi este apreciată ca fiind distinctă de cea care impune ca, asupra respectivei chestiuni, Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și care nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii, această concluzie desprinzându-se din interpretarea gramaticală a textului de lege anterior menționat.

În ceea ce privește cerința noutății chestiunii de drept ce ar putea forma obiectul sesizării, consideră că se impun o serie de clarificări:

În lipsa unei definiții a "noutății" chestiunii de drept și a unor criterii de determinare a acesteia, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, rămâne atributul Înaltei Curți de Casație și Justiție, sesizată cu pronunțarea unei hotărâri prealabile, să hotărască dacă problema de drept ,a cărei dezlegare se solicita, este nouă.

Totodată, deși nu este menționată *expressis verbis*, ca o condiție de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, este necesar ca sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție să aibă drept obiect o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită și care prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii.

Consideră ca pentru sesizarea instanței supreme, legislația internă lasă o marjă largă de apreciere titularilor sesizării, ceea ce poate determina transformarea mecanismului hotărârii prealabile în reversul său, respectiv într-o procedură atone pentru litigii caracterizate, prin natura lor, ca fiind urgente sau într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii.

În speța de față, nu se poate vorbi din punctul lor de vedere, de existența unor eventuale chestiuni de drept pentru a căror dezlegare se poate solicita de către Curtea de Apel și de a căror lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Astfel, pentru interpretarea corectă a prevederilor Legii nr.125/2014 privind scutirea de la plată a unor debite provenite din pensii, în vederea soluționării recursului, este necesar a se realiza analiza de conținut a acestor norme legale coroborat cu analiza de conținut a Normelor metodologice din 29.10.2014 de aplicare a prevederilor Legii nr.125/2014 privind scutirea de la plata a unor debite provenite din pensii și procedura de efectuare a restituirilor și nu în ultimul rând expunerea de motive a legii .

În ceea ce privește dispozițiile Legii nr.125/2014 apreciază că acestea sunt foarte clare .

Astfel legea menționează căror categorii de pensionari se aplică și anume pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii la data intrării în vigoare a legii(art. 1 alin 1),se menționează expres natura debitelor vizate de lege care nu se recuperează și anume debitele constituite sau care urmează a fi instituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii la data intrării în vigoare a legii(art. 1 alini) și de asemenea menționează categoria de pensie vizată și a prevăzut că scutirea de la plata debitelor se aplica indiferent de categoria de pensie de care beneficiază sau a beneficiat pensionarul,la momentul constatării existenței debitelor.(art. 3)

Prin Normelor metodologice din 29.10.2014 de aplicare a prevederilor Legii nr.125/2014 privind scutirea de la plata a unor debite provenite din pensii si procedura de efectuare a restituirilor legiuitorul a înțeles să aducă o lămurire în plus cu privire la interpretarea și aplicabilitatea dispozițiilor legale .

1.Astfel cu privire la categoriile de pensionari cărora li se aplică legea, s-a arătat că dispozițiile legale sunt aplicabile pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii la data de 01.10.2014, data intrării în vigoare a legii.

Textul lămurește ce se înțelege prin pensionari aflați în evidența sistemului public de pensii și arată că este aplicabil pensionarilor ale căror drepturi de pensie sunt cuvenite, aflate în plată sau suspendate de la plată la data de 01.10.2014.

2.Cu privire la categoria debitelor vizate de lege s-a arătat că pot fi scutite la plata sumele de recuperat, înscrise în evidența debitorilor la data de 10.2014, din debitele constituite anterior acestei date (art. 4 din Norme) cât și debitele constatate ulterior datei intrării în vigoare a legii, corespunzătoare perioadei anterioare datei de 01.10.2014(art. 5 din Norme)

În plus textul aduce o lămurire și arată în mod expres faptul că nu se scutesc la plată debitele din cele doua categorii menționate mai sus cu condiția să aibă drept cauză culpa debitorului.(art. 6 din Norme).

Mai mult decât atât dispozițiile art. 7 și art.8 din Normele de aplicare aduc un plus de lămurire și arată ce categorii de sume și ce categorii de pensionari sunt vizate de scutirea de la plată.

Pentru a înlătura orice dubiu cu privire la scutirea de la plata a unor debite, dispozițiile art. 13 din Normele de aplicare arata care sunt debitele care nu pot face obiectul scutirii , respectiv debitele care au drept cauză culpa pensionarilor și indică cu titlu exemplificativ situații în care pensionarul se poate afla în culpă.

Din lecturarea dispozițiilor art. 13 literele a-j se poate observa cu certitudine că, contestatorii din prezenta cauza nu se afla în nici una din situațiile prevăzute în mod expres de lege. Litera K a aceluiasi articol menționează că nu fac obiectul scutirii debitele stabilite în sarcina pensionarilor care au avut orice alte cauze, în afara de cele menționate în mod expres la literele a-j , care au condus la plata unor sume de bani din culpa pensionarului.

Astfel din lecturarea dispozițiilor legale ale art. 13 literele a-j se poate observa că legiuitorul a avut în vedere conduita pensionarului concretizata, în toate situațiile, într-o acțiune vădit culpabilă, adoptata în scopul inducerii în eroare a instituțiilor abilitate, în vederea obținerii ,în final, a unor foloase bănești necuvenite.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

1.Norma de drept intern - Legea nr. 125/2014

Art. 1(1)din Legea nr. 125/2014 "Prin derogare de la prevederile Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, debitele constituite sau care urmează a fi constituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii privind la data intrării în vigoare a prezentei legii, reprezentând sume încasate necuvenit cu titlu de pensie, indemnizație socială pentru pensionari și indemnizație pentru însoțitor, nu se recuperează.

(2)"Sumele cu titlu de pensie, indemnizație socială pentru pensionari și indemnizație pentru însoțitor provenite din debite și recuperate de la pensionari începând cu 01.01.2011 și până la data intrării în vigoare a prezentei legi se restituie eşalonat, pe o perioadă de 5 ani calendaristici, începând de la data de 01.01.2015, prin plăți anuale egale".

2.Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe.

Jurisprudența Curții de Apel cu privire la modul de aplicare și interpretare a dispozițiile Legii nr. 125/2014.

Prin Decizia nr...../12.05.2016, Curtea de Apel, a reținut următoarele;

Prin sentința civilă nr...../28.01.2016 pronunțată de Tribunalul a fost admisă cererea formulată de contestatorul în contradictoriu cu pârâta și a fost obligată aceasta să restituie reclamantului suma de 60,032 lei, constituită drept debit prin decizia nr...../28.09.2012, plătită de contestator integral. A fost obligată pârâta la 500 lei cheltuieli de judecată către contestator.

Pentru a se pronunța astfel prima instanță a reținut că prin sentința civilă nr...../02.04.2012 pronunțată de Tribunalula fost obligată pârâta să repună în plată pensiile de serviciu emise pentru contestatori conform deciziilor de pensionare emise în baza Legii nr.223/2007, și să le plătească diferențele de pensie dintre pensia încasată conform OUG nr.59/2011 și Legea nr.119/2010, și pensia stabilită potrivit Legii nr.223/2007 începând cu data de 01.08.2011 și până la punerea în executare a hotărârii judecătorești.

Ulterior prin decizia Curții de Apel, a fost admis recursul pârâtei și a fost modificată sentința , în sensul respingerii contestației.

Pârâta a emis decizia de debit nr...../28.09.2012 pentru sumele încasate necuvenit în baza deciziei de pensionare emisă de pârâta cu ocazia punerii în executare a sentinței civile nr...../02.04.2012 a TribunaluluiPrima instanță a reținut că contestatorul este beneficiarul prevederilor Legii nr.125/2014 privind amnistia fiscală, un argument în acest sens fiind art.7 din normele de aplicare a acestei legi care menționează expres că fac obiectul scutirii de la plată sumele reprezentând pensii stabilite conform legislației sistemului public de pensii, pensii recalculate potrivit prevederilor Legii nr.119/2010, precum și pensiile de serviciu, și art.8 din aceleași norme care fac referire expresă la faptul că intră sub incidența legii și tipul de pensie de care a beneficiat reclamantul.

La art.13 din normele de aplicare a Legii nr.125/2014 sunt precizate situațiile în care nu se aplică prevederile art.1 din lege, respectiv situația în care debitele au drept culpa acestora, iar contestatorul nu se regăsește în situațiile enumerate de art.13.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâta iar prin decizia nr...../12.05.2016 Curtea a respins apelul cu următoarea motivare:

Instanța de fond, în mod corect a reținut că dispozițiile legii 125/2014 se aplică și în cazul contestatorului fapt ce rezultă și din rezultă și din prevederile art. 7 din normele de aplicare a legii 125/2014 în care se menționează că: "fac obiectul scutirii de la plată sumele reprezentând: a)pensii stabilite conform legislației sistemului public de pensii, pensii recalculate potrivit prevederilor Legii nr. 119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, precum și pensii de serviciu", adică categoria pensii în care se încadra și contestatorul.

Astfel, prin Normele de aplicare ale Legii 125/2014 s-au statuat următoarele:

Art.4: In conformitate cu prevederile art.1 alin. (1) din lege sunt scutite de la plată sumele rămase de recuperat, înscrise în evidența debitorilor la data de 1 octombrie 2014, din debitele constituite anterior acestei date.

Art.5: Sunt scutite, de asemenea, de la plată, conform legii, debitele constatate ulterior datei intrării în vigoare a legii în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii la această dată, corespunzătoare perioadei anterioare datei de 1 octombrie 2014.

Art.7: Fac obiectul scutirii de la plată sumele reprezentând: a) pensii stabilite conform legislației sistemului public de pensii, pensii recalculate potrivit prevederilor Legii nr.119/2010 privind stabilirea unor noi niveluri de pensii în domeniul pensiilor, precum și pensii de serviciu;

Art. 8: Beneficiază de prevederile art.1 alin. (1) din lege, cu respectarea prevederilor art. 4-7 următoarele categorii de pensionari: a) pensionarii sistemului public de pensii; b) pensionarii beneficiari de pensii de serviciu.

De asemenea, trebuie menționat că prin Legea 223/2007 s-a stabilit că personalul aeronautic navigant beneficiază de pensie de serviciu. Ulterior, dispozițiile art.1-3 din Legea 119/2010, menținute și prin dispozițiile art.196 lit.j din Legea 263/2010, au avut ca efect eliminarea totală a pensiei de serviciu pentru unele categorii de personal, inclusiv personalul aeronautic navigant, aceștia beneficiind astfel de pensii pentru limita de vârstă în înțelesul Legii 19/2000.

Asa cum s-a precizat, anterior adoptării legii 125/2014 existau reglementari (legea 120/2014 pentru scutirea de la plata a unor debite ale persoanelor provenite sistemul de asigurări sociale ale agricultorilor; Legea 2/2013 etc) cu privire la scutirea de la plata debitelor pentru pensionarii proveniți din anumite categorii socio-profesionale (militari agricultori, personalul auxiliar de pe lângă instanțele judecătorești) reglementari legislative care au fost abrogate odată cu adoptarea Legii 125/2014, întrucât prevederile Legii 125/2014 se aplică și persoanelor vizate de actele normative abrogate.

Prin Decizia nr...../16.06.2016, Curtea de Apel a reținut următoarele;

Prin sentința civilă nr...../03.03.2016 pronunțată de Tribunalul a fost respinsă excepția autorității de lucru judecat invocată de pârâta

A fost admisă contestația formulată de reclamantul

A fost admisă în parte contestația formulată de reclamantul în contradictoriu cu pârâtele

A fost obligată pârâta să restituie reclamantului sumele reținute din pensie în baza deciziei nr./02.02.2009 începând cu data de 01.01.2011 și până la data intrării în vigoare a Legii nr. 125/2014(01.10.2014).

S-a dispus ca restituirea sumelor respective să se realizeze eșalonat pe 5 ani în condițiile art. 1 alin. 2 din Legea 125/2014 și prevederile Ordinului nr. 2073/29.10.2014.

S-a constatat că reclamantul este scutit de plata sumelor rămase de recuperat și înscrise în evidența debitorului reclamant la data de 01.10.2014.

A fost obligată pârâta să restituie reclamantului sumele reținute în baza deciziei nr......./02.02.2009 începând cu data de 01.10.2014.

A fost respinse restul pretențiilor reclamantului.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului la data de 28.07.2015, reclamantul a chemat în judecată pârâtele, solicitând ca prin sentința ce se va pronunța să se dispună scutirea de la plata debitelor de la data intrării în vigoare a Legii 125/2014, restituirea sumelor reținute din pensie, începând cu data de 01.01.2011 până în prezent, sume ce urmează a fi actualizate până la data plății efective, cu cheltuieli de judecată.

Pârâtaa formulat întâmpinare, invocând excepția autorității lucrului judecat și solicitând respingerea acțiunii.

Pe parcursul cercetării judecătorești a fost administrată proba cu înscrisuri pentru ambele părți.

Față de prevederile art. 248 Cod procedură civilă, instanța a analizat cu precădere excepția autorității de lucru judecat invocată de pârâta, în privința căreia a reținut următoarele:

Prin sentința civilă nr. din data de 07.10.2013 pronunțată de Tribunalul a fost respinsă acțiunea formulată de reclamant împotriva pârâtei

Prin contestația ce face obiectul dosarului nr...../95/2013, reclamantul contestă decizia de pensie nr...../22.10.2012 emisă de către pârâtă, solicitând instanței, ca prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună obligarea pârâtei la eliberarea unei noi decizii, prin care să se recalculeze pensia în baza punctajului mediu anual, respectiv 10,20418 puncte, astfel cum a fost acordat prin decizia de pensionare nr. /06.05.2004, menținut prin decizia nr...../10.01.2007.

De asemenea, reclamantul a solicitat ca plata pensiei să se facă integral, fără a mai exista rețineri, întrucât nu are cunoștință în baza cărui titlu i s-a reținut 600 lei în fiecare lună, precum și restituirea sumelor încasate până în prezent cu titlu de reținere, considerând că reținerile respective au fost nelegale. În acest sens, reclamantul a arătat că, deși a solicitat în mai multe rânduri să i se comunice care este motivul pentru care din pensia actuală i se reține lunar suma de 600 lei, până în prezent nu a primit nici un răspuns de la pârâtă și cu atât mai puțin un act oficial emis de către aceasta sau de altă instituție prin care să se dispună respectiva reținere.

Cu privire la primul capăt de cerere s-a dispus respingerea acțiunii iar cu privire la reținerile lunare din pensia reclamantului efectuate de către pârâtă, cu titlu de debit, instanța a constatat că au fost efectuate în baza deciziei de debit nr..... din 02.02.2009, emisă de către

Prin această decizie s-a stabilit un debit în cuantum de 78.892 lei pentru perioada 01.02.2007–01.02.2009, deoarece punctajul mediu anual stabilit prin decizia nr...../10.01.2007 a fost de 10,29816, iar prin decizia de revizuire nr...../11.12.2008 s-a stabilit un punctaj mediu anual de 2,41672. S-a menționat că debitul provine din valorificarea eronată a sporului pentru orele de zbor în sumă totală și nu lunară.

Decizia de mai sus constituie titlu executoriu, conform prevederilor art.187 din Legea nr.19/2000, forma în vigoare la data emiterii deciziei.

Astfel că, potrivit dispozițiilor art.187 alin. 4 Legea nr.19/2000,, Sumele plătite necuvenit prin intermediul caselor teritoriale de pensii se recuperează de la beneficiari în baza deciziei casei respective, care constituie titlu executoriu.”

Prin urmare, instanța de judecată a apreciat că pârâtaa efectuat reținerile lunare din pensia reclamantului în baza titlului executoriu mai sus menționat iar în condițiile în care este nemulțumit de cele stabilite prin decizia de debit în urma recalculării pensiei emisă de cătreși decizia nu i-a fost comunicată, reclamantul are posibilitatea de a formula contestație împotriva acestei decizii, în termenul prevăzut de lege, care curge de la comunicare.

S-a mai concluzionat că reclamantul avea posibilitatea de a contesta decizia de revizuire a pensiei nr...../11.12.2008, conform art.87 din Legea nr.19/2000, respectiv 45 de zile de la data comunicării.

Așadar, în ceea ce privește obiectul cauzei cu privire la cel de-al doilea capăt de cerere din dosarul nr....., acesta nu coincide cu cel din prezenta cauză întrucât temeiul juridic îl constituie Legea 19/2000 iar în prezenta cauză îl reprezintă Legea nr. 125/2014 - scutirea de la plata debitelor de la data intrării în vigoare a Legii 125/2014 precum și restituirea sumelor reținute din pensie începând cu data de 01.01.2011 până în prezent, lege ce a intrat în vigoare ulterior pronunțării sentinței civile față de care se invocă excepția autorității de lucru judecat.

Trecând la fondul cauzei, tribunalul a admis în parte acțiunea formulată de către reclamant, cu următoarea motivare.

Potrivit art.1 alin.1 din Legea nr. 125 din 12.09.2014 privind scutirea de la plată a unor debite provenite din pensii: "Prin derogare de la prevederile Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, debitele constituite sau care urmează a fi constituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii la data intrării în vigoare a prezentei legi, reprezentând sumele încasate necuvenit cu titlu de pensie, indemnizație socială pentru pensionari și indemnizație pentru însoțitor, nu se recuperează”.

Potrivit art. 2 din Legea 125/2014 „Debitele care au drept cauză culpa debitorului.... nu fac obiectul scutirii de la plată și al restituirii, potrivit prevederilor prezentei legi”.

În ceea ce-l privește pe reclamant, acesta poate beneficia de prevederile Legii 125/2014 întrucât sumele ce i-au fost reținute din pensie și care fac obiectul scutirii de la plată și a

restituirii celor reținute reprezintă pensia stabilită conform legislației sistemului public în vigoare iar debitele stabilite în sarcina sa nu sunt din culpa reclamantului.

Conform alin. 2 al aceleiași legi "Sumele cu titlu de pensie, indemnizație socială pentru pensionari și indemnizație pentru însoțitor provenite din debite și recuperate de la pensionari începând cu data de 01.01.2011 până la data intrării în vigoare a prezentei legi se restituie eşalonat, pe o perioadă de 5 ani calendaristici, începând de la data de 01.01.2015, prin plăți anuale egale".

Instanța a constatat că reclamantul este scutit de plata sumelor rămase de recuperat și înscrise în evidența debitorului reclamant la data de 01.10.2014 și a obligat pârâta să restituie reclamantului sumele reținute în baza deciziei nr...../02.02.2009 începând cu data de 01.10.2014.

Cum, potrivit art. 6 din Legea 125/2014 "Prezenta lege intră în vigoare la data de 01 a lunii următoare datei publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I)" iar prezenta lege a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 700 din 24 Septembrie 2014, Legea nr. 125/2014 intra în vigoare la data de 01.10.2014, s-a reținut că dată de intrare în vigoare a prezentei legi data de 01.10.2014.

Potrivit art. 4 din Ordinul 2073/29.10.2014: "În conformitate cu prevederile art.1 alin.1 din lege sunt scutite de la plată sumele rămase de recuperat, înscrise în evidența debitorilor la data de 01 Octombrie 2014, din debitele constituite anterior acestei date".

Cu privire la modalitatea de restituire a sumelor reținute din pensie reclamantului, aceasta se va face potrivit dispozițiilor art. 6 din Legea 125/2014 potrivit căruia: "Procedura de efectuare a restituirilor prevăzute la alin. 2 va fi stabilită prin ordin comun al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice și al ministrului finanțelor publice". Potrivit art. 1 alin.1 din Legea 125/2014 coroborate cu dispozițiile art. 5 teza ultimă din Ordinul nr. 2073/29.10.2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii 125/2014 privind scutirea de la plată a unor debite provenite din pensii, precum și a procedurii de efectuare a restituirilor combinat cu art. 20 din același ordin restituirea sumelor respective se va realiza eşalonat pe 5 ani în condițiile art. 1 alin.2 din Legea 125/2014 și prevederile Ordinului nr. 2073/29.10.2014.

Așadar, potrivit dispozițiilor art. 5 din Ordinul 2073/29.10.2014 "Sunt scutite, de asemenea, de la plată, conform legii, debitele constatate ulterior datei intrării în vigoare a Legii în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii, la această dată, corespunzătoare perioadei anterioare datei de 01.10.2014".

Potrivit art. 20 din același ordin "Restituirea sumelor care fac obiectul legii se efectuează în perioada 01 Ianuarie 2015-31 Decembrie 2019, în cinci tranșe anuale egale", motiv pentru care s-a dispus restituirea eşalonată a sumelor reținute din pensie reclamantului.

A fost respins însă capătul de cerere prin care se solicită actualizarea până la data plății efective a sumelor reținute din pensie începând cu data de 01.01.2011 și până în prezent care urmează a fi restituite întrucât potrivit art. 5 din Legea 125/2014 "Sumele ce urmează a fi restituite pensionarilor în condițiile alin. 2 nu se actualizează cu indicele de inflație și nu sunt purtătoare de dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz".

Împotriva acestei sentințe, în termen legal, a promovat apel pârâta

Curtea a apreciat a fi nefondat apelul cu următoarea motivare:

Motivul de apel care vizează greșita soluționare a excepției autorității de lucru judecat este nefondat, instanța de fond reținând corect că nu sunt îndeplinite condițiile prev. de art.430 Cod proc.civ. deoarece nu este realizată condiția triplei identități, de părți, obiect și cauză.

Este adevărat că a mai existat un litigiu între părți anterior cu privire la acest debit dar care s-a derulat pentru alte motive de netemeinicie și nelegalitate, litigiu finalizat prin sentința nr...../2013 a Tribunaluluiiar în speță, contestatorul a invocat o cauză de neexecutare a debitului care a apărut ulterior derulării procesului respectiv Legea nr.125/2014, astfel că este vorba de o altă cauză juridică.

Cu alte cuvinte, debitul a fost corect constituit, motiv pentru care nici nu a fost anulată decizia de debit de către instanța de fond dar nu mai poate fi recuperat în condițiile Legii nr.263/2010 deoarece a intervenit Legea nr.125/2014.

În ceea ce privește susținerea că nu sunt incidente dispozițiile Legii nr.125/2014, Curtea constată că este nefondată.

Prin decizia nr./02.02.2009, a constituit un debit în sumă de 78.892 lei, pe perioada 01.02.2007-01.02.2009, ca urmare a unor erori în valorificarea sporului pentru orele de zbor, eroare care nu este imputabilă intimatului.

Fiind vorba de diferențe de pensie încasate necuvenit ca urmare a unei erori de valorificare, sunt incidente dispozițiile art.1 alin.1 din Legea nr. 125 din 12.09.2014 privind scutirea de la plată a unor debite provenite din pensii care prevăd că "prin derogare de la prevederile Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, debitele constituite sau care urmează a fi constituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii la data intrării în vigoare a prezentei legi, reprezentând sumele încasate necuvenit cu titlu de pensie, indemnizație socială pentru pensionari și indemnizație pentru însoțitor, nu se recuperează".

Așadar, instanța de fond în mod corect a reținut că a intervenit o cauză legală ce împiedică recuperarea debitului și a dispus restituirea sumelor reținute în condițiile art.20 din Ordinul 2073/29.10.2014.

3.Prezentarea jurisprudenței naționale

Decizia civilă nr...../17.11.2015 pronunțată de Curtea de Apel

Curtea a reținut că scopul Legii nr.125/2014 este de a scuti beneficiarii actului normativ de la plata sumelor stabilite în sarcina lor, în condițiile economice dificile de la momentul adoptării lor.

Situația premisă avută în vedere de lege este că pensionarul chiar datorează casei de pensii sume încasate necuvenit, însă nu se mai recuperează de la acesta în temeiul dispoziției exprese a legiuitorului.

În realitate măsura scutirii de la plata sumelor are în vedere tocmai situația în care drepturile bănești nu se cuvin pensionarului, însă statul alege să nu le mai recupereze de la acesta.

Textul de lege nu face distincția între sumele încasate necuvenit din erori de calcul și sume încasate necuvenit provenind din alte debite.

Singura excepție de la aplicarea art.1 din lege, este aceea prev. la art.2, respectiv debitele care au drept cauză culpa debitorului, exemplificând ce înseamnă culpa debitorului.

Prin urmare sunt exceptate de la amnistia fiscală debitele constituite ca urmare a folosirii de către debitor a unor manopere dolosive, situație ce nu se regăsește în cauza de față, căci debitul a fost constituit ca urmare a formulării de către pensionar a unei cereri de chemare în judecată, iar exercitarea dreptului de liber acces la justiție nu poate fi considerată manoperă dolosivă.

Decizia nr...../12.09.2016 pronunțată de Curtea de Apel în dosarul nr...../3/2015.

Curtea reține că apelantul reclamant a contestat decizia nr...../30.04.2015 prin care a fost anulată decizia nr...../28.08.2014 - emisă în executarea sentinței civile nr...../06.06.2014 pronunțată de Tribunalul (prin care au fost anulate deciziile de pensie emise conform OUG nr.59/2011 și Legii nr.119/2010 iar Casa de pensii a fost obligată să repună în plată pensiile de serviciu ale reclamantilor, printre care și apelantul reclamant, și să achite diferențele de pensie aferente) sentință desființată prin decizia civilă nr...../10.02.2015 pronunțată de Curtea de Apel

După pronunțarea acestei decizii, decizia nr...../28.08.2014 nu putea produce vreun efect, fiind desființată chiar în baza legii de procedură civilă. Decizia emisă de Casa de pensii la 30.04.2015 și contestată în cauză constatând doar acest fapt, neavând altă semnificație, astfel că nu există vreun motiv de nelegalitate al acesteia.

În privința deciziei nr...../26.10.2015, criticile apelantului reclamant au fost considerate întemeiate, Curtea reținând incidența dispozițiilor Legii nr.125/2014.

Scopul legii a fost de a scuti de la recuperare sumele necuvenite plătite destinatarilor legii, aferente perioadei anterioare datei de 01.10.2014, fapt subliniat în art.5 din norme. Raportarea nu trebuie făcută la termenul încasat înainte sau după 01.10.2014, pentru a face distincția între situațiile sub incidența legii și cele care scapă de sub incidența legii, ci la perioada pentru care sumele au fost calculate indiferent de data când au fost achitate.

4.Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate:

Primul aspect ce face obiectul prezentei sesizări este acela de a stabili aplicabilitatea sau nu a disp.art.1 alin.1 și 2 din Legea nr.125/2014, debitelor constituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii, reprezentând sume încasate cu titlu de pensie în baza unor hotărâri judecătorești executorii, desființate în căile de atac.

În opinia completului de judecată, sumele încasate necuvenit cu titlu de pensie, sunt cele vizate de art.107 alin.1 din Legea nr.263/2010.

Astfel potrivit disp.art.107 alin.1 din Legea nr.263/2010” În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal cuvenite, casa teritorială de pensii, respectiv casa de pensii sectorială operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire”;

Aceste diferențe sunt rezultatul unor erori de calcul și potrivit art.107 alin.2 Legea nr.263/2020, sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) se acordă sau se recuperează, după caz, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor.

În consecință disp.Art.1 alin.1 și 2 din Legea nr.125/2014 trebuie interpretate în sensul că nu se recuperează debitele, stabilite de în baza art.107 din Legea nr.263/2010, constituite sau care urmează a fi constituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii, reprezentând sume încasate necuvenit cu titlu de pensie, și se restituie eşalonat, cele recuperate de la pensionari începând cu 01.01.2011 și până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În speță, debitele constituite prin deciziile contestate în prezenta cauză, reprezintă sume încasate cu titlu de pensie în baza unor hotărâri judecătorești executorii, hotărâri desființate în căile de atac.

Prin deciziile emise în luna iulie 2012 a pus în executare sentința nr...../02.04.2012, iar ulterior această sentință a fost desființată de Curtea de Apel prin decizia nr...../19.09.2012.

Dispozițiile Legii nr.125/2014 nu sunt aplicabile în această situație, având în vedere faptul că debitele constituite în sarcina intimaților, reprezintă sume încasate cu titlu de pensie cuvenite în baza hotărârilor judecătorești executorii și ulterior în urma desființării acestor hotărâri au devenit sume încasate necuvenit.

Chiar dacă nu se poate reține culpa intimaților în constituirea acestor debite(contestatorii neregăsindu-se în situațiile enumerate de art.13 din normele de aplicare a Legii nr.125/2014), Curtea reține că Art. 1 alin.1 și 2 din lege, nu exonerează de la restituire debitele, constituite în sarcina pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii, reprezentând sume încasate cu titlu de pensie în baza unor hotărâri judecătorești executorii, desființate în căile de atac, iar sumele cu titlu de pensie, provenite din debite și recuperate de la pensionari începând cu 01.01.2011 și până la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu se restituie.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
D I S P U N E**

Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 1 alin.1 și 2 din Legea nr. 125/2014 în sensul exonerării de la restituire a debitelor, constituite în sarcina

pensionarilor aflați în evidența sistemului public de pensii, reprezentând sume încasate cu titlu de pensie în baza unor hotărâri judecătorești executorii, desființate în căile de atac,

Dispune înaintarea prezentei încheieri, ICCJ.

Dispune suspendarea judecării conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședința publică de la 16 Mai 2016

Președinte

.....

Judecător

.....

Grefier

.....